

ЗАКОН О ДОПРИНОСИМА

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се систем обавезних доприноса (у даљем тексту: доприноси) за финансирање пензијског и инвалидског осигурања, здравственог осигурања, осигурања од незапослености и дјечје заштите у Републици Српској.

Члан 2.

(1) Средства за финансирање потреба из члана 1. овог закона обезбјеђују се путем доприноса:

- 1) доприноса за пензијско и инвалидско осигурање,
- 2) доприноса за здравствено осигурање,
- 3) доприноса за осигурање од незапослености,
- 4) доприноса за дјечју заштиту.

(2) Припадност појединог доприноса из става 1. овог члана одређује се у складу са прописима којима се уређује буџетски систем у Републици Српској.

II ОБВЕЗНИК ДОПРИНОСА

Члан 3.

(1) Обвезник доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, здравствено осигурање, осигурање од незапослености и дјечје заштите је физичко лице – резидент Републике Српске (у даљем тексту: Република):

1) које је запослено код правног или физичког лица – резидента Републике или правног или физичког лица са сједиштем у другом ентитету, дистрикту или држави, републичком органу, органу јединице локалне самоуправе, јавној установи или другој организацији у Републици, лице запослено у институцијама Босне и Херцеговине и Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Брчко Дистрикт) са пребивалиштем у Републици, као и лице запослено у Брчко Дистрикту са пребивалиштем у Брчко Дистрикту ако је пријављено у Јединствени систем регистрације, контроле и наплате доприноса,

2) које је изабрано или именовано на јавну или другу дужност уз заснивање радног односа и обављањем те дужности остварује плату или друга примања која представљају доходак у смислу закона којим се уређује порез на доходак,

3) које је изабрано или именовано на јавну или другу дужност без заснивања радног односа и обављањем те дужности остварује примања која представљају доходак у смислу закона којим се уређује порез на доходак,

4) које је на територији Републике запослено код правног или физичког лица – нерезидента Републике, међународне организације и установе или страног дипломатског или конзуларног представништва, ако међународним уговором није другачије одређено,

5) које је од стране правног или физичког лица – резидента Републике код којег је запослено упућено на рад или стручно усавршавање у иностранство, ако није обавезно осигурано по прописима државе у коју је упућено или ако међународним уговором није другачије одређено,

6) које самостално обавља привредну или професионалну дјелатност,

7) члан привредног друштва или друге организације, одговорно лице у привредном друштву или другој организацији без заснивања радног односа, прокуриста, а који по том основу примају накнаду,

8) члан органа управљања или надзора привредног друштва или другог облика организовања, а који по том основу примају накнаду,

9) професионални спортиста,

10) корисник права на новчану накнаду у вези са преквалификацијом и доквалификацијом и запошљавањем, које је ово право остварило према прописима о пензијском и инвалидском осигурању,

11) вјерски службеник,

12) лице запослено у области производње текстила, одјеће, коже и производа од коже, у складу са класификацијом дјелатности Републике, а које остварује плату мању од просјечне бруто плате у Републици за претходну годину према подацима Републичког завода за статистику Републике Српске (у даљем тексту: Републички завод за статистику) објављеном у „Службеном гласнику Републике Српске“.

(2) Лицима која самостално обављају привредну дјелатност, у смислу овог закона, сматрају се лица која су за обављање те дјелатности регистрована код надлежног органа, односно уписана у регистар код надлежне организације под условом да нису обвезници доприноса на основу радног односа или корисници права на пензију.

(3) Лицима која самостално обављају професионалну дјелатност, у смислу овог закона, сматрају се лица која самостално у виду занимања и на основу посебне лиценце надлежног органа или организације обављају дјелатност искључиво на основу стеченог занимања (професије) као што су: адвокати, нотари, инжењери, архитекти, порески саветници, тумачи, рачуновође, преводиоци и друга слична занимања под условом да:

1) ту дјелатност не обављају на привременој основи и

2) нису обвезници доприноса на основу радног односа или корисници права на пензију.

Члан 4.

Обвезник доприноса за пензијско и инвалидско осигурање и здравствено осигурање је физичко лице – резидент Републике:

1) које у складу са прописима из области радних односа обавља привремене или повремене послове,

2) које је незапослено и остварује новчану накнаду у складу са прописима којима се уређује запошљавање и права за вријеме незапослености,

3) које обавља пољопривредну дјелатност, уписано је у Регистар пољопривредних газдинстава као носилац комерцијалног породичног пољопривредног газдинства, и које је осигураник пољопривредник у складу са законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање.

Члан 5.

Обвезник доприноса за здравствено осигурање је физичко лице – резидент Републике:

1) које обавља пољопривредну дјелатност, уписано је у Регистар пољопривредних газдинстава као носилац комерцијалног породичног пољопривредног газдинства, и које није осигураник пољопривредник у складу са законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање,

2) које обавља пољопривредну дјелатност и уписано је у Регистар пољопривредних газдинстава као носилац некомерцијалног породичног пољопривредног газдинства,

3) страни држављанин који се школује на територији Републике, ако међународним споразумом није другачије одређено,

4) држављанин Републике који у цијелости или дјелимично остварује пензију и инвалиднину од иностраног исплатиоца, док има пребивалиште на територији Републике, ако међународним споразумом није другачије одређено,

5) које самостално обавља угоститељску дјелатност пружањем услуга смјештаја, исхране и пића у апартману, кући за одмор и соби за изнајмљивање које је уписано у регистар за обављање те дјелатности код надлежне организације, под условом да није обвезник доприноса на основу радног односа или корисник права на пензију,

6) лице које се лично укључује у обавезно здравствено осигурање,

7) корисник права на пензију.

Члан 6.

Обвезник доприноса за пензијско и инвалидско осигурање је физичко лице – резидент Републике:

1) које обавља послове преко омладинске задруге до навршених 26 година живота, односно без обзира на године живота ако није на редовном школовању,

2) које је добровољни осигураник у складу са прописима којима се уређује пензијско и инвалидско осигурање,

3) које остварује приход од ауторских права,

4) које на основу уговора о дјелу, односно другог сличног уговора остварује накнаду,

5) које остварује накнаду по основу уговора о допунском раду у складу за законом којим се уређује рад и радни односи,

6) које је незапослено, а признато му је право на пензијско и инвалидско осигурање у складу са прописима којима се уређује запошљавање и осигурање за случај незапослености.

Члан 7.

(1) Обвезник доприноса за пензијско и инвалидско осигурање и здравствено осигурање док се налази у одређеним околностима је физичко лице:

1) лице за вријеме учешћа у јавним радовима које организује Република или јединица локалне самоуправе,

2) незапослено лице за вријеме преквалификације или доквалификације, на коју га је упутила организација за запошљавање,

3) лице за вријеме обављања стручног оспособљавања и усавршавања код послодавца, без заснивања радног односа, у складу са прописима из области радних односа.

(2) Обвезник доприноса за пензијско и инвалидско осигурање док се налази у одређеним околностима је физичко лице:

1) које на територији Републике учествује у акцији спасавања или одбране од елементарних непогода (пожар, поплава, земљотрес и друге непогоде проузроковане вишом силом), или у акцији предузетој ради спасавања живота грађана или отклањања материјалне штете на имовини,

2) које на захтјев републичког органа пружи помоћ том органу, као и лице у периоду вршења одређених јавних функција или грађанских дужности по позиву републичких органа и органа јединица локалне самоуправе,

3) за вријеме обављања обавезног рада приликом издржавања казне затвора, малољетничког затвора и за вријеме извршења васпитне мјере у дисциплинском центру за

малољетнике, васпитној установи, васпитно-поправном дому или у некој другој установи за оспособљавање,

4) за вријеме обављања привремених и повремених послова преко омладинских задруга до навршених 26 година ако се налази на редовном школовању,

5) ученик и студент за вријеме практичне наставе, односно током обављања стручне праксе код послодавца,

6) са тешкоћама у развоју, за вријеме стручног оспособљавања, након завршене основне школе.

Члан 8.

(1) Лице којем Република, односно јединица локалне самоуправе, уплатом доприноса у складу са овим законом, обезбјеђује обавезно здравствено осигурање је:

1) незапослено лице док је редовно пријављено ЈУ Заводу за запошљавање Републике Српске,

2) избјегло и расељено лице и повратник,

3) лице коме је признато право на здравствено осигурање у складу са законом којим се уређују права бораца, војних инвалида и породица погинулих бораца Одбрамбено-отаџбинског рата Републике Српске и цивилних жртава рата,

4) лице које је корисник права у складу са законом којим се уређује права из области социјалне заштите.

(2) Лицима из става 1. овог члана Република, односно јединица локалне самоуправе обезбјеђује обавезно здравствено осигурање само у случају да по другом основу нису обавезно осигурани на здравствено осигурање.

Члан 9.

(1) Резидентом Републике, у смислу овог закона, сматра се физичко лице, које је у смислу прописа којима се уређује област пензијско-инвалидског, здравственог осигурања или осигурања од незапослености, обавезно осигурано, обавезно осигурано у одређеним околностима или добровољно осигурано.

(2) Статус резидента у смислу става 1. овог члана има и физичко лице које је као шеф дипломатског или конзуларног представништва или као дипломатски или конзуларни службеник запослено у домаћем дипломатском или конзуларном представништву у иностранству, ако на та примања не плаћа допринос у земљи у којој је запослено.

(3) Статус резидента у смислу става 1. овог члана има и физичко лице које је упућено у иностранство ради обављања послова за Републику, за физичко или правно лице – резидента Републике или за међународну организацију.

III ОСНОВИЦА ДОПРИНОСА

Члан 10.

(1) Основица доприноса је укупан приход обвезника доприноса на који се плаћа порез на доходак који укључује доприносе који се плаћају у складу са овим законом.

(2) Изузетно од става 1. овог члана основицом доприноса сматрају се и посебно одређене основице за поједине категорије обвезника утврђене овим законом.

Члан 11.

Основица доприноса:

1) за лица која самостално обављају привредну дјелатност износи најмање 60% просјечне бруто плате у Републици за претходну годину, а према посљедњем податку Републичког завода за статистику објављеном у „Службеном гласнику Републике Српске“;

2) за лица која самостално обављају професионалну дјелатност основица доприноса је најмање у висини просјечне бруто плате у Републици за претходну годину, а према посљедњем податку Републичког завода за статистику објављеном у „Службеном гласнику Републике Српске“;

3) за лица која су обвезници доприноса из члана 5. тачка 5) овог закона основица доприноса износи 30% од просјечне бруто плате у Републици за претходну годину, а према посљедњем податку Републичког завода за статистику објављеном у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Члан 12.

(1) Основица доприноса за лица која обављају пољопривредну дјелатност и која су регистрована као породична пољопривредна газдинства износи:

1) за носиоца комерцијалног породичног пољопривредног газдинства 30% просјечне бруто плате у Републици за претходну годину, а према податку Републичког завода за статистику објављеном у „Службеном гласнику Републике Српске“;

2) за носиоца некомерцијалног породичног пољопривредног газдинства 20% просјечне бруто плате у Републици за претходну годину, а према податку Републичког завода за статистику објављеном у „Службеном гласнику Републике Српске“.

(2) Основица доприноса за носиоца породичног пољопривредног газдинства који истовремено остварује лична примања или пензију исплаћену из Фонда за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске, једнака је основици из члана 10. став 1. овог закона.

Члан 13.

(1) Основица доприноса за обвезнике доприноса из члана 5. т. 3) и 6), члана 6. тачка б) и члана 7. овог закона износи 50% просјечне бруто плате у Републици за претходну годину, а према податку Републичког завода за статистику објављеном у „Службеном гласнику Републике Српске“.

(2) Основица доприноса за обвезнике доприноса из члана 3. став 1. тачка 4) овог закона износи најмање просјечну бруто плату у Републици за претходну годину, а према податку Републичког завода за статистику објављеном у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Члан 14.

За лица из члана 8. т. 1), 2) и 3) овог закона основица доприноса износи 20% просјечне бруто плате у Републици за претходну годину, а према податку Републичког завода за статистику објављеном у „Службеном гласнику Републике Српске“, а за лица из члана 8. тачка 4) овог закона износи 40% просјечне бруто плате у Републици за претходну годину, а према податку Републичког завода за статистику објављеном у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Члан 15.

Основица доприноса за обвезнике доприноса из члана 6. тачка 2) овог закона износи најмање 60% просјечне бруто плате у Републици за претходну годину, а према податку Републичког завода за статистику објављеном у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Члан 16.

(1) Основица доприноса за обвезнике доприноса из члана 3. став 1. тачка 12) овог закона износи 25% просјечне бруто плате у Републици за претходну годину, према последњем податку Републичког завода за статистику објављеном у „Службеном гласнику Републике Српске“.

(2) Основица доприноса за обвезнике доприноса из члана 5. тачка 7) овог закона је пензија.

(3) Основица доприноса за лица која остварују накнаду плате у периоду кориштења породилског одсуства за 2018. годину износи 80% њихове основице прије отпочињања кориштења породилског одсуства.

IV УПЛАТИЛАЦ ДОПРИНОСА

Члан 17.

Уплатилац доприноса у смислу овог закона је исплатилац прихода (примања) који представља основ за плаћање доприноса у складу са овим законом.

Члан 18.

Изузетно од члана 17. овог закона, уплату доприноса лично врши:

1) обвезник доприноса из члана 3. тачка 5), члана 4. тачка 3), члана 5. т. 1), 2), 3), 4), 5) и 6) и члана 6. тачка 2) овог закона,

2) обвезник доприноса који је запослен или ангажован од нерезидента Републике, односно код послодавца са сједиштем на подручју другог ентитета, дистрикта или државе у случају да исплатилац прихода (примања) који представља основ за плаћање доприноса не изврши уплату доприноса у прописаном року.

Члан 19.

Уплатилац доприноса у посебним случајевима је:

1) организација која организује акције спасавања или одбране од елементарних непогода за обвезника доприноса из члана 7. став 2. тачка 1) овог закона,

2) Република, односно јединица локалне самоуправе за обвезника доприноса из члана 7. став 1. тачка 1) и став 2. тачка 2) овог закона,

3) образовна установа за обвезника доприноса из члана 7. став 2. тачка 5) овог закона,

4) казнено-поправна, односно васпитна установа за обвезника доприноса из члана 7. став 2. тачка 3) овог закона,

5) организација за запошљавање за обвезника доприноса из члана 7. став 1. тачка 2) овог закона,

6) послодавац за обвезника доприноса из члана 7. став 1. тачка 3) овог закона,

7) омладинска задруга за обвезнике доприноса из члана 6. став 1. и члана 7. став 2. тачка 4) овог закона,

8) организација, односно послодавац за обвезника доприноса из члана 7. став 2. тачка б) овог закона,

9) ЈУ Завод за запошљавање Републике Српске за обвезника доприноса из члана 4. тачка 2) и члана 6. тачка б).

Члан 20.

(1) За лица из члана 8. став 1. т. 1), 2) и 3) овог закона уплата доприноса врши се трансфером средстава из буџета Републике Српске, у складу са ресорном надлежношћу.

(2) За лица из члана 8. став 1. тачка 4) овог закона уплата доприноса врши се трансфером средстава из буџета јединице локалне самоуправе путем надлежних органа, односно, служби за социјални рад.

V ОСЛОБАЂАЊЕ ОД ПЛАЋАЊА, СТОПА, ОБРАЧУН И ПЛАЋАЊЕ ДОПРИНОСА

Члан 21.

(1) Доприноси се не плаћају на приходе који не представљају доходак или који су ослобођени плаћања пореза на доходак у смислу закона којим се уређује порез на доходак.

(2) Доприноси се не плаћају на приходе од пензијског доприноса до 1.200 КМ годишње исплаћене обвезнику доприноса од уплатиоца доприноса у складу са законом којим се уређују добровољни пензијски фондови у Републици Српској.

Члан 22.

(1) Стопе доприноса износе:

1) за пензијско и инвалидско осигурање износи 18,5%,

2) за здравствено осигурање износи 12%,

3) за осигурање од незапослености износи 0,8%,

4) за дјечју заштиту износи 1,7%.

(2) Изузетно од става 1. т. 1) и 2) овог члана:

1) стопа доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за обвезнике доприноса из члана 7. овог закона износи 4,5%,

2) стопа доприноса за здравствено осигурање на пензије исплаћене из Фонда пензијског и инвалидског осигурања Републике Српске износи 1%,

3) стопа доприноса за здравствено осигурање износи 2% од личног примања, односно пензије за обвезнике доприноса из члана 4. тачка 3) и члана 5. тачка 1) овог закона,

4) стопа доприноса за здравствено осигурање износи 1% од личног примања или пензије за обвезнике доприноса из члана 5. тачка 2) овог закона,

5) стопа доприноса за пензијско и инвалидско осигурање износи 2% од личног примања или пензије за обвезнике доприноса из члана 4. тачка 3) овог закона.

Члан 23.

(1) Уплатилац доприноса из чл. 17, 18. и 19. овог закона дужан је пријавити обавезу доприноса Пореској управи Републике Српске (у даљем тексту: Пореска управа) најкасније до краја мјесеца за претходни мјесец за сваког обвезника доприноса на

обрасцу мјесечне пријаве пореза по одбитку, који је утврђен прописима о порезу на доходак.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, уплатилац доприноса за обвезнике доприноса из члана 4. тачка 3) и члана 5. т. 1) и 2) овог закона дужан је, најкасније до 31. марта текуће године, за претходну годину доставити Пореској управи годишњи обрачун доприноса који представља пријаву обавезе доприноса.

Члан 24.

(1) Обавеза плаћања доприноса на основицу из члана 10. став 1. и члана 16. став 1. овог закона настаје приликом сваке исплате прихода (примања) који представља основ за плаћање доприноса.

(2) У случају да није извршена исплата прихода (примања) који представља основ за плаћање доприноса, обавеза плаћања доприноса на основицу из члана 10. став 1. и члана 16. став 1. овог закона настаје два мјесеца од истека мјесеца за који се доприноси пријављују.

(3) Доприноси се у смислу става 1. овог члана плаћају по одбитку од основице.

(4) Обавеза плаћања доприноса на основицу из чл. 11, 12, 13, 14. и 15. и члана 16. став 2. овог закона настаје 20. у мјесецу за претходни мјесец.

Члан 25.

Уплата доприноса на основу члана 20. овог закона врши се до 20. у мјесецу за претходни мјесец.

Члан 26.

(1) Уплата доприноса врши се према сједишту уплатиоца доприноса које се налази у Републици, а за уплатиоца доприноса чије је сједиште у Федерацији БиХ, односно у Брчко Дистрикту уплата доприноса врши се према сједишту пословне јединице у Републици.

(2) Уплатилац доприноса са сједиштем изван Републике који нема регистровану пословну јединису у Републици врши уплату доприноса према мјесту регистрације обвезника доприноса у Јединствени систем регистрације, контроле и наплате доприноса.

(3) За уплатиоца доприноса који врши уплату доприноса за обвезнике доприноса за пензијско и инвалидско осигурање из Брчко Дистрикта мјесто плаћања доприноса је Брчко Дистрикт.

(4) Физичка лица која су у смислу овог закона уплатиоци доприноса, уплату доприноса врше према мјесту пребивалишта.

(5) Изузетно од ст. 1, 2. и 3. овог члана, уплатиоци доприноса институције Босне и Херцеговине и јавна предузећа Босне и Херцеговине врше уплату доприноса према пребивалишту обвезника доприноса у Републици.

Члан 27.

Министар финансија доноси правилник којим се прописују услови, начин обрачунавања, пријављивања и уплате доприноса.

VI НАДЗОР И КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 28.

(1) Надзор над примјеном овог закона врши Министарство финансија.

(2) Надзор над обрачунавањем и плаћањем доприноса врши Пореска управа Републике Српске, у складу са одредбама овог закона и прописа којим се уређује порески поступак.

Члан 29.

За повреде одредаба овог закона које имају обиљежја прекршаја, као и одговорности и санкције за прекршаје, примјењују се прописи којима се уређује порески поступак.

VII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 30.

Министар ће у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона донијети Правилник о обрачунавању, пријављивању и уплати доприноса (члан 27).

Члан 31.

До доношења прописа из члана 27. овог закона примјењиваће се подзаконски акти који су важили на дан ступања на снагу овог закона, ако нису у супротности са овим законом.

Члан 32.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о доприносима („Службени гласник Републике Српске“, бр. 116/12 и 103/15).

Члан 33.

Овај закон објављује се у „Службеном гласнику Републике Српске“, а ступа на снагу 1. јануара 2018. године.

Број: 02/1-021-1319/17

Датум: 13. децембар 2017. године

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Недељко Чубриловић